

Valtuustoaloite osallistavan budjetoinnin käyttöön ottamiseksi Lieksan kaupungissa

Kaupunginvaltuusto 28.11.2022 § 110

"Lieksan kaupungin strategian arvoja ovat muun muassa yhteistyö ja johtajuus. Arvot ilmaistaan näin: "Vahvistamme kuntalaisten osallisuutta parantaaksemme hyvinvointia" ja "Jokaisella lapsella, nuorella, aikuisella ja ikäihmisellä on vaikutusvaltaa omaan elämäänsä sekä kunnan palveluiden muotoutumiseen".

Kuntalaisia osallistava budjetointi on mitä mainioin tapa ottaa kaikki kuntalaiset mukaan suunnitteluun ja päätöksentekoon sekä tiedottaa kuntalaisille kunnan taloudenpidosta. Kuntalain pykälässä 22 sanotaan, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Lisäksi sanotaan, että valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä. Osallistumisen mahdollisuus kunnan talouden suunnitteluun on yksi lain mainitsemista vaikuttamisen tavoista.

Eri kunnissa toimintatapaa on kokeiltu siten, että on määritelty jokin tietty rahasumma, jonka käytöstä ihmiset voivat tehdä ehdotuksia, äänestää ja päättää. Osallistavalla budjetoinnilla on kohennettu elinympäristöjä, luotu kulttuuri- ja taidetoimintaa, edistetty harrastustoimintaa ja yhteisöllisyyttä. Esimerkiksi 40 000 asukkaan Tuusulassa vuonna 2021 kunta on organisoinut 100 000 euron kohdentamisen kuntaan yleisesti, kylien omaleimaisuuteen ja erikseen lasten ja nuorten ehdottamiin kohteisiin. Vuodesta 2020 käyttöön otettu osallistumisen malli on vilkastuttanut kunnan ja kuntalaisten vuoropuhelua, vahvistanut aktiivisuutta ja hyvinvointia.

Osallistava budjetointi etenee esimerkiksi siten, että ihmiset, yhteisöt ja yritykset saavat ehdottaa sellaisia fyysisiä, henkisiä tai sosiaalisia kohteita toimintaympäristössä, joita he haluavat kohentaa tai luoda. Kunta puolestaan järjestee ehdotukset sellaiseksi yhteenvedoksi, josta voidaan äänestää. Äänestystuloksen perusteella valitaan toteutettavat kohteet tai asiat, jotka pannaan täytäntöön. Tämä kaikki vaikuttaisi vakiinnuttuaan positiivisesti Lieksan imagoon ja veto- ja pitovoimaan, mikä on myös yksi strategian arvoista.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää, että jo ensi vuodeksi sovitaan ja varataan määräraha, jonka käytöstä kuntalaiset voivat erikseen organisoidulla mallilla päättää."

Lieksassa 28.11.2022
Anne Kaarina Keronen
Kaupunginvaltuutettu

Päätös

Kaupunginvaltuusto lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

